

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 2985-08-18 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק

התובעת רינת חזן (קוטקובסקי)
ע"י ב"ב עו"ד רון לוינטל

נגד

הנתבע אברהם לונשטיין
ע"י ב"ב עו"ד אורון שוורץ

פסק דין

מבוא

1. ביום 7.11.17, במהלך ישיבה של ועדת הכספים בכנסת, הטיחו חברת כנסת (דאז) מיכל בירן (להלן – "בירן") וחבר כנסת (דאז) אורן חזן (להלן – "חזן") דברים קשים זה בזה. בעקבות זאת התובעת, הגב' רינת חזן, שהיא בת זוגו של חזן, פרסמה מצדה תגובה להתרחשות בכנסת בדף הפייסבוק האישי שלה (להלן – "הפרסום הראשון"). פרסומה של התובעת הועבר לאתר החדשות NRG. בתגובה לפרסום זה פורסם פרסום נוסף באמצעות הפייסבוק באתר NRG, שמיוחס לנתבע, מר אברהם לונשטיין, המהווה תגובה לפרסום שפרסמה התובעת (להלן – "הפרסום השני").
2. התובעת הגישה נגד הנתבע תביעה בסכום של 100,000 ₪ בעילת לשון הרע בגין הפרסום השני וביקשה לפסוק לזכותה את הפיצוי הקבוע בסעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965. לטענתה, הנתבע פרסם את הפרסום השני המהווה לשון הרע, משום שיש בו כדי לבזותה ולהשפילה. כן ציינה, כי כל פניותיה אל הנתבע להסרת הפרסום ולהתנצלות – לא נענו.
3. בכתב ההגנה טען הנתבע, כי התובעת נטלה צד בוויכוח פוליטי, תוך שהיא מגדפת ומאמצת את "הקו המכוער והברוטאלי" של חזן. עוד טען, כי דבריהם של כל הצדדים המעורבים בפרשה מתאפיינים "בשפת ביבים". לטענתו, משבחרה התובעת להמשיך ולהתבטא בפרשה, באופן פומבי, מכפיש ונמוך, הרי שאיננה יכולה לטעון כי היא זכאית לשם טוב או כי חוקי המשחק שאמצה במחי מקלדתה, פועלים אך ורק לטובתה. מכאן טען, כי עומדות לו מספר הגנות תום לב. כן הוסיף, כי התובעת עצמה אחראית לפרסום ומכאן שהיא האחראית לכל נזק שנגרם לה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 18-08-2985 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

1

2

טענות הצדדים

3 4. בסיכומיה טענה התובעת, כי אינה ולא הייתה אשת ציבור, אינה פעילת ציבור, אינה
4 מפורסמת וגם לא פרסמה ברבים את עמדותיה. עוד טענה, כי פרסומה פורסם בעמוד
5 הפייסבוק הפרטי שלה, לעיני מיעוט חבריה, תוך התייחסות להתבטאות המבזה של בירן
6 כלפיי בן זוגה. תגובתה הועתקה ללא ידיעתה או הסכמתה לעמוד הפייסבוק של NRG.
7 הנתבע הגיב על הפרסום של התובעת בצורה ארסית, דיבתית ומשמיצה, ויש בדבריו משום
8 לשון הרע.

9 5. לטענתה, בעוד שבתשובתו למכתב ההתראה אשר שלחה אליו טען, כי פרצו אליו לפייסבוק,
10 וכי הפרסום לא היה בשליטתו או נכתב על ידו, בכתב הגנתו נקט בגישה אחרת והצדיק את
11 הפרסום המשמיץ. לעומת זאת, בעדותו, נקט בקו שונה – וחזר והכחיש כי הוא פרסם את
12 הפרסום, תוך שטען כי התלונן במשטרה, אשר סירבה לקבל תלונתו. מכאן טענה, כי אין
13 לייחס כל אמון לגרסת הנתבע.

14 6. עוד טענה התובעת, כי לא עומדת לנתבע הגנה כלשהי, שכן דבריו אינם אמת ואינם חוסים
15 תחת הגנת תום הלב. הנתבע פירט בהגנתו חמש הגנות, לפי סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע,
16 אולם אין כל קשר בין הגנות אלו ובין עובדות המקרה.

17 7. לאור האמור טענה, כי יש לפסוק לה פיצוי בשיעור הפיצוי הנהוג במקרים דומים אחרים הנע
18 בין כמה עשרות אלפי שקלים ובין מאה אלף שקלים.

19 8. הנתבע טען, לעומת זאת, בסיכומיו כי התביעה היא תביעת השתקה שהוגשה על ידי התובעת
20 בשיתוף בן זוגה. לטענתו, התובעת הצדיקה אמירה מכוערת, סקסיסטית, מגונה ומבזה, תוך
21 שהיא מתייגת את בירן. אמירות אלה, עסקו במה שאינו יכול אלא להתפרש כהצעת עבודה
22 לבירן לעבוד בזנות תוך רמיזה עבה אודות תוכנותיה החיצוניות. הואיל והתובעת הצדיקה
23 אמירות אלו, הרי שהפרסום הוא אך תגובה לכך ומשום הבעת אי שביעות רצון של אזרח.

24 9. עוד טען, כי הקשר הפרסום היה בפסק הדין, אשר עסק בפעילות בן זוגה של התובעת כסרסור
25 בבורגס, ואילו חמה של התובעת, אשר היה חבר כנסת בעצמו, אכן הורשע בעבירות פליליות
26 מכוח הצבעות כפולות ו"גניבת מוח" של מתקן ההצבעה בכנסת.

27 10. לטענתו, משנטלה התובעת צד בוויכוח פוליטי, תוך שהיא מגדפת וממשיכה את הקו של בן
28 זוגה, הרי שעומדות לנתבע הגנות לפי סעיף 15(4) ו-7(7) לחוק איסור לשון הרע.

29

30

31

32

33

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 2985-08-18 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

דיון והכרעה

מתווה הדיון

11. הדיון יכלול תחילה פירוט של התשתית העובדתית תוך הכרעה בשאלות העובדתיות הדורשות הכרעה. בכלל זאת, התייחסות לנסיבות שבהן פרסמה התובעת את פרסומה ובמשמעות שיש לגזור מפרסום זה. כן תידון השאלה אם אמנם הנתבע פרסם את הפרסום מושא כתב התביעה.

12. בהמשך, תידונה השאלות הבאות: האם הפרסום מהווה לשון הרע; והאם יש בפרסום שפרסמה התובעת בנסיבותיו כדי להקים לנתבע הגנה לפי חוק איסור לשון הרע? לבסוף, ככל שלא קמה לנתבע הגנה כלשהי, מה שיעור הפיצויים שיש לפסוק נגדו?

התשתית העובדתית - הפרסום על ידי התובעת והתגובה

14. אין מחלוקת, כאמור, כי האירועים מושא כתב התביעה התרחשו בעקבות דיון בוועדת הכספים ביום 7.11.17. באותה ישיבה חברת כנסת (דאז) מיכל בירן וחבר כנסת (דאז) אורן חזן הטיחו דברים קשים זה בזה, ובין היתר את הדברים הבאים:

"מיכל בירן – אתה לא יכול לעשות את האלימות הזו כאן.

...

חזן - מי שתקניט אותי ככה אני אציע לה טופס עבודה, למרות שאני לא בטוח שאף אחד היה מסתכל עלייך.

מיכל בירן – אתה סרסור, אתה בושה לכנסת" (פרוטוקול ועדת הכספים, 7.11.17; כתב ההגנה, נספח א').

15. התנצחות זו בין חברי הכנסת (דאז) בירן וחזן פורסמה באותו מועד באופן נרחב בכלי התקשורת והגיעה בסופו של דבר גם לוועדת האתיקה של הכנסת (כתב ההגנה, נספח ג').

16. בעקבות ההתנצחות שבין השניים, העלתה התובעת, אשתו של אורן חזן, בעמוד הפייסבוק שלה פוסט – המכונה הפרסום הראשון - שזה לשונו:

"מיכל בירן, יכול להיות שאת מחפשת את תשומת ליבו של בעלי? כי אם זכרוני אינו מטעה אותי כל פעם שאין לך משהו חכם להגיד (ברוב הפעמים) את מגדפת ומקללת כמו אחת מהרחוב ולא אחת מ-120. ואולי הוא בעצם צודק מי היה מסתכל עלייך עם פה כזה מטונף!" (כתב התביעה, נספח 1).

17. בהמשך לכך, אתר החדשות NRG יצר "שיתוף" של דברי התובעת, כך שפורסמו באתר. באותו יום פורסמה תגובה לשיתוף באתר NRG – המכונה הפרסום השני - שזו לשונה:

"על זה כמו שנאמר: "אמור לי מי חבריך ואומר לך מי אתה". הבנת את זה גברת חזן? תגידי לי אם מי התחתנת ואומר לך מי את ומה מקצועך. זונה, שרמוטה, תת רמה. את יכולה להכחיש עד סוף ימיך את הנאמר עליך. אבל כולנו יודעים את האמת. אגב בעלך "חכם" כמו האבא שלך,

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 2985-08-18 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

- 1 הח"כ לשעבר ש"גנב את המוח" בהצבעה. אנשים מסוגך ומסוג בעלך,
2 צריכים לעקר. כי אתם מביאים דור נוסף של מטומטמים, מושחתים
3 וגונבי מוחות. תחזרי לבורגס שם מקומך. בהמה" (כתב התביעה, נספח 2,
4 נספח 3).
- 5
- 6 18. מחלוקת ראשונה עניינה בנסיבות שבהן כתבה התובעת את הפרסום ובמה שמשמע ממנו.
7 19. בעדותה הראשית הדגישה התובעת, כי הפרסום פורסם בדף הפייסבוק האישי שלה ועבור
8 חברה (כתב התביעה, נספח 1). לדבריה, היא אדם פרטי, שומרת על פרטיותו ואינה
9 מתראיינת. עוד הוסיפה התובעת, כי מאן דהוא העתיק את הפרסום מהפייסבוק שלה והיא
10 אינה יודעת כיצד פורסמו הדברים באתר NRG (פרוטוקול הדיון, בעמ' 6 – 7).
- 11 20. בחקירתה הנגדית אשרה התובעת, כי תייגה את חברת כנסת (לשעבר) מיכל בירן מתוך
12 הפרסום. כן הוסיפה, כי היא מבינה שתיוג מוביל לכך שהפרסום יגיע למתויג (שם, בעמ' 8).
- 13 21. עוד מסרה התובעת, כי אביה הפנה את תשומת ליבה לתגובה שפרסם הנתבע בהמשך
14 לפרסומה שלה והיא סירבה להגיב על כך כדי לא ללבות את הדיון. כן ציינה, כי הפרסום
15 שפרסם הנתבע לא הוסר עד היום ומשום שהפרסום לא אצלה, היא אינה יכולה למחקו.
16 מכאן, שהפרסום נחשף בפני אנשים רבים (שם, בעמ' 6 – 7).
- 17 22. עוד הוסיפה התובעת, כי הקורא את התגובה עלול היה לחשוב כי הכירה את בן זוגה בבורגס
18 וכי היא זונה. כן ציינה, כי אמנם היתה פעם בבורגס בטיול משפחתי, אולם אין לה כל קשר
19 למקום. כן מסרה, כי אין לה קשר לעולם הזנות או לתחקיר שעליו דיבר הנתבע (שם, בעמ'
20 4 – 6).
- 21 23. התובעת התבקשה בחקירתה הנגדית להתייחס לכוונתה בכתבה במסגרת בפרסום הראשון:
22 "אולי הוא בעצם צודק". התובעת הכחישה, כי כוונה להצעת העבודה שהציע בן זוגה לחברת
23 כנסת בירן, וטענה, כי אך הצדיקה אותו בעת שאמר לבירן "מי יסתכל עליך עם פה כזה
24 מטונף". כן הדגישה, כי גם לא התייחסה לטענה כאילו בן זוגה הציע לבירן עבודה אצלו
25 כסרסור (שם, בעמ' 8 – 10).
- 26 24. עדותה של התובעת מהימנה עליי. המדובר בעדות קוהרנטית המתיישבת עם מכלול הנסיבות
27 של הפרסומים. התובעת מאשרת כי פרסמה פרסום בחשבון הפייסבוק שלה. עם זאת,
28 אישרה כי בתיוגה של בירן היה כדי להביא לחשיפת הפרסום בפני אחרים. ייתכן מאוד,
29 אפוא, כי דווקא תיוג זה הביא לפרסום הרחב יותר של הדברים. כך או כך, חשבון הפייסבוק
30 הפרטי של התובעת אינו סגור וייתכן גם כי אחד מחבריה הפיץ את הדברים. יתר על כן,
31 התובעת אשרה כי הצדיקה את בן זוגה באומרו "מי יסתכל עליך עם פה כזה מטונף" ולא
32 התייחסה להצעת העבודה שהציע בן זוגה לבירן. דבריה אלו עולים בקנה אחד עם הטקסט
33 עצמו שכתבה התובעת, דהיינו: "את מגדפת ומקללת כמו אחת מהרחוב ולא אחת מ-120.
34 ואולי הוא בעצם צודק מי היה מסתכל עליך עם פה כזה מטונף!". משמע, שהתובעת

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 2985-08-18 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

- 1 הצדיקה את חזן באומרו "מי היה מסתכל עלייך", וזאת בשל השימוש שעשתה בירן
2 בגידופים ובקללות. למעשה, לא נהיר כלל על מה מבסס הנתבע את טענתו, כי התובעת כוונה
3 להצעת העבודה שהציע חזן לבירן. לכך אין כל אזכור בטקסט והדבר גם אינו משתמע ממנו.
4 כאן המקום להדגיש, כי בנסיבות אלו לא מצאתי כל צורך להכריע בטענות שהעלה הנתבע,
5 שלפיהן חזן אמנם שימש כסרסור ועבד במסגרת זו בבורגס. משנמצאו דבריה של התובעת
6 כי כלל לא הצדיקה את אמירותיו של בן זוגה בענין הצעת עבודה בבורגס – כמהימנים, אין
7 עוד צורך להכריע בשאלות נלוות, שיש בהן אך כדי להרחיב את החזית ללא כל צורך. למעשה,
8 הנתבע עצמו אישר כי כלל לא קרא את פסק הדין בת.א (ת"א) 18448-10-15 חזן נ' סגל
9 (11.9.16) וכי הוא מכיר את הפרסום "כמו כל עם ישראל" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 19).
10 ממילא לא יכולה לעמוד לו הגנה, כי ביסס דבריו על פרסום שכלל אינו מכיר. גם לא מצאתי
11 כל צורך לדון בשאלות שהעלה הנתבע בהקשר זה ובאמירות הנוגעות ל"גניבת המוח" על ידי
12 אביו של חזן, משלא העלה הנתבע כלל טענת אמת דיברתי.
13 עתה לעדותו של הנתבע ולמחלוקת בשאלה אם אמנם הנתבע כתב את פרסומו.
14 הנתבע הכחיש בעדותו, כי הוא כתב את הפרסום. לדבריו, משגילה את הפרסום, ניגש
15 למשטרת כפר סבא, חיכה כמה שעות בתור, מסר כי מאן דהוא פרץ לפייסבוק שלו ופרסם
16 "דברי בלע" בשמו. עוד ציין, כי השוטרת אמרה לו למצוא את מי שפרץ ולהביאו למשטרה,
17 אולם היא סירבה ליתן לו אישור כי היה במשטרה. בהמשך מסר "אני לא יודע אם הגשתי
18 תלונה או באתי להגיש" (שם, בעמ' 16 – 17). הנתבע לא הסביר מדוע לא העלה טענה זו
19 בכתב הגנתו ומסר שהוא "מתנצל על כך" (שם, בעמ' 17 – 18). כן הוסיף, כי "הוא מתנער
20 מהפרסום" וכי לא כתב זאת בכתב הגנתו משום ש"אלו טיעונים משפטיים" (שם, בעמ' 18).
21 הנתבע לא מסר כל הסבר מדוע לא ביקש להסיר את הפרסום באופן יזום, גם לא לאחר הגשת
22 התביעה, אם אמנם לא כתבו (שם, בעמ' 19). בהקשר זה טען הנתבע, כי "לי אין זמן זה
23 שטויות מבחינתי להתעסק בזה" (שם, בעמ' 20 – 21).
24 הנתבע מסר תחילה כי מדובר ב"דברי בלע וכי הוא "מתנער מהפרסום". אולם, בהמשך אמר
25 "כל האמצעים כשרים". לדבריו, התובעת התבטאה נגד בירן ומכאן ש"כל האמצעים
26 כשרים". כן אמר בעדותו: "אין מדובר בטלית שכולה תכלת" ולפיכך "ניתן לשים לה מראה
27 מול הפרצוף". לדבריו "לכל בר דעת היו דעות כאלו" – נגד התובעת (שם, בעמ' 22).
28 גרסתו של הנתבע, שלא באה לידי ביטוי בכתב הגנתו, כי כלל לא פרסם את הפרסום אינה
29 מעוררת כל אמון. ראש וראשונה, גרסה זו לא הועלתה בכתב ההגנה ודי בכך על מנת
30 לדחותה. הנתבע גם לא טען בכתב ההגנה, כי פנה למשטרה בקשר לפריצה לחשבון הפייסבוק
31 שלו. יתר על כן, לו היו נכונים דבריו של הנתבע, כי הפרסום אינו על דעתו, יכול היה לפעול
32 בקלות להסיר את הפרסום מהפייסבוק. הנתבע גם יכול היה להתלונן מול פייסבוק כי פרצו
33 לו לחשבון. אולם, הנתבע לא הסיר את הפרסום ולא פנה לפייסבוק בהקשר זה. למעשה,
34 הנתבע אישר כי משפחתו וחבריו קראו את הפרסום וכי הדבר מביישו. אולם, גם בכתב

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 18-08-2985 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

- 1 שהוא עצמו כתב בתגובה להתראה ששלחה התובעת טרם הגשת התביעה, לא ציין כי פנה
2 למשטרה בהקשר זה אלא רק אמר שבדעתו לפנות למשטרה (**כתב התביעה, נספח 4, נספח**
3 5). כאמור, אין כל תימוכין לגרסתו של הנתבע כי הגיש תלונה למשטרה והוא עצמו ציין כי
4 אינו יודע אם הגיש תלונה או רק ניגש למשטרה. הנתבע לא מצא לנכון לפעול להסיר את
5 הפרסום וגם לא לאחר הגשת התביעה ובעת שנדרש לכך על ידי התובעת. למעשה, גם לו היה
6 נכונים דבריו של הנתבע כי היתה פריצה לחשבון הפייסבוק שלו, הרי משלא עשה דבר על
7 מנת להסיר את הפרסום, יש לו אחריות מלאה לפרסום.
- 8 29. יתר על כן, השינויים שחלו בעמדותיו של הנתבע כלפי הפרסום, גם הם מלמדים על היעדר
9 המהימנות שיש לייחס לו. בתגובה למכתב ההתראה של התובעת מסר, כי מאן דהוא פרץ
10 לחשבון הפייסבוק שלו וכי הפרסום מביישו. לעומת זאת, בכתב הגנתו לא התנער כלל
11 מהפרסום נגד התובעת אלא הצדיקו. לעומת זאת, בתחילת עדותו, התנער מהפרסום וכינה
12 אותו "דברי בלע". בהמשך, לקראת סוף עדותו, חזר לעמדתו הראשונית, שלפיה הפרסום
13 מוצדק. אין זאת אלא, כי הנתבע ניסה בתחילת עדותו להציג עצמו כמי שמתנער מהפרסום
14 על מנת לחזק את טענתו, כי כלל לא פרסם הפרסום, אלא שטענה זו לא צלחה את משוכת
15 החקירה הנגדית, והנתבע חזר לעמדתו הראשונית, כפי שבאה לידי ביטוי בכתב ההגנה.
- 16 30. הנה כי כן, עדותו של הנתבע לפיה לא פרסם את הפרסום נגד התובעת – אינה מהימנה כלל
17 ועיקר. הנתבע לא הכחיש כי הפרסום אמנם פורסם מהפייסבוק שלו והנתבע לא עשה דבר
18 להסירו. מכאן, כי לנתבע יש אחריות מלאה על הפרסום.
- 19 הפרסום מהווה לשון הרע
- 20 31. אין מחלוקת של ממש כי הפרסום מהווה לשון הרע. למעשה, כפי שפורט, הנתבע אישר
21 בעדותו, כי מדובר ב"דברי בלע". גם במכתב ששלח לתובעת בעקבות פנייתה הדגיש, כי
22 הפרסום פוגע בתדמיתו (**כתב התביעה, נספח 5**).
- 23 32. בכלל זה כולל הפרסום את הביטויים הבאים: "**זונה, שרמוטה, תת רמה ... אנשים מסוגך**
24 **ומסוג בעלך, צריכים לעקר כי אתם מביאים דור נוסף של מטומטמים, מושחתים וגנבי**
25 **מוחות. תחזרי לבורגס שם מקומך. בהמה**".
- 26 33. המדובר בביטויים שליליים, מכוערים ופוגעניים. בדברים אלו יש כדי להשפיל אדם בעיני
27 הבריות, לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג, כדרישת סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע.
- 28 34. לא ניתן לומר, בהקשר זה, כי מדובר אך בקללות גרידא, שלעיתים לא יבואו בגדר הגדרת
29 לשון הרע. הנתבע כינה את התובעת "**זונה**" דווקא בהקשר שעניינו בטענות כלפי חזן ששימש
30 כסרסור בבורגס, ולא כקללה גרידא. כך גם באשר לעיקורה של התובעת, אשר היתה בהיריון
31 באותה העת. קריאה לעיקורה, לא רק מבזה ומשפילה אותה, אלא שיש בה כדי לפגוע
32 בכבודה, בהקשר המסוים בו נכתבו הדברים.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 18-08-2985 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

35. גם אין בעובדה כי הפרסום נעשה בפייסבוק, ואף לא בכך שהיווה תגובה לדברי התובעת כדי לשלול קיומה של עילה לפי חוק איסור לשון הרע (רע"א 1239/19 שאל נ' חברת נייזלי תקשורת בע"מ (8.1.20), בסעיף 42 והאסמכתאות המפורטות שם).
- האם עומדת לנתבע הגנה?
36. האם עומדת לנתבע אחת ההגנות להן טען בכתב הגנתו שבסעיף 15, סעיפים קטנים 2, 3, 4, 6 ו-7? נתייחס לחלופות שפירט הנתבע אחת לאחת.
37. לפי סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע:
- "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין לציבור ענין ציבורי, ובלבד שהפרסום לא חרג מתחום הדרוש לאותו ענין; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:
- (1) ...
- (2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;
- (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר;
- (4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;
- (5) ...
- (6) הפרסום היה בקורת על יצירה ספרותית, מדעית, אמנותית או אחרת שהנפגע פרסם או הציג ברבים, או על פעולה שעשה בפומבי, ובמידה שהדבר כרוך בביקורת כזאת - הבעת דעה על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה יצירה או פעולה;
- (7) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגותו או אפיו של הנפגע בענין שבו הנאשם או הנתבע ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, והפרסום היה מוצדק על ידי היותו ממונה כאמור."
38. לא מצאתי, כי עלה בידי הנתבע להראות קיומה של איזו מההגנות שאותן פירט בכתב הגנתו. הנתבע אישר בעצמו בעדותו, כי אין לו "חובה חוקית, חברתית או מוסרית" לביצוע הפרסום; כן אישר כי אין לו "ענין אישי כשר בפרסום"; הנתבע גם אישר כי התובעת לא

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 2985-08-18 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

- נטלה חלק בתפקיד שיפוטי ; עוד אישר הנתבע, כי לא היה בפרסום ביקורת על יצירה כלשהי ;
 הנתבע גם אישר כי לא היה ממונה על התובעת (פרוטוקול הדין, בעמ' 21 – 22).
 39. למעשה, הואיל והנתבע עצמו שלל קיומן של איזו מההגנות שהוא עצמו פירט בכתב הגנתו, די היה בכך כדי לדחות את טענותיו בהקשר זה.
 40. בסיכומיו מיקד בא כוח הנתבע את טענותיו בשתיים מההגנות בלבד, לפי ס"ק (4) ו-(7).
 אולם, אין בידי לאמץ טענותיו, בהקשר זה.
 41. הפרסום אינו בגדר הבעת דעה על התנהגות התובעת בקשר לענין הציבורי או על אפיה, מעשיה ודעותיה, לפי ס"ק (4). גם אם התובעת פרסמה את הפרסום הראשון בקשר לענין ציבורי, אין בפרסום השני על ידי הנתבע משום "הבעת דעה". כינויה של התובעת כ"זונה, שרמוטה", קריאה "לעקר" את התובעת ובן זוגה, "כי אתם מביאים דור נוסף של מטומטמים, מושחתים וגונבי מוחות. תחזרי לבורגס שם מקומך. בהמה" – כל אלו אינם בגדר הבעת דעה, כלל ועיקר.
 42. הפרסום גם אינו בגדר הבעת דעה על התנהגות של הנפגע בענין שבו הנתבע ממונה עליה. כאמור, לא היה בפרסום כל הבעת דעה, וברי כי הנתבע אינו ממונה על התובעת.
 43. יתר על כן, למרות שהנתבע כלל לא הפנה בכתב הגנתו לסעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע, מהטענות שפירט בכתב ההגנה, כמו גם בסיכומיו, עולה כי כיוון את הגנתו לסעיף זה. למעלה מן הצורך אתייחס, אפוא, להגנה הנובעת מסעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע, שזה לשונו :
 "10) הפרסום לא נעשה אלא כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן".
 44. ההגנה לפי סעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע חלה רק על "גינוי או הכחשת לשון הרע". היא אינה חלה על כל תגובה ללשון הרע שפורסמה קודם לכן, אלא רק על תגובה המהווה גינוי או הכחשה של אותה לשון הרע. יתר על כן, תנאי הכרחי לתחולת ההגנה הוא שהגינוי או ההכחשה יעשו ב"תום לב", שעליו ניתן ללמוד מתוכן הפרסום ומנסיבות חיזוניות. יסוד תום הלב לא יתקיים כאשר המפרסם פגע בנפגע מעבר לנדרש לשם הגנת האינטרס הלגיטימי של המושמץ הראשון (אורי שנהר דיני לשון הרע, 299 – 300 (1997) ; רע"א 8279/13 שפטל נ' הולצמן, בפסקה 7 (20.3.14)).
 45. האם מתקיימות, אפוא, התנאים לקיומה של הגנה לפי סעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע? התשובה על כך היא בשלילה.
 46. הפרסום השני על ידי הנתבע שימש אמנם כתגובה לפרסום הראשון על ידי התובעת. לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי גם בפרסום הראשון שפרסמה התובעת היה משום לשון הרע נגד בירן. יוזכר, כי התובעת טענה כי בירן "מגדפת ומקללת כמו אחת מהרחוב" וכי יש לה "פה מטונף". התובעת גם תייגה את בירן. עם זאת, הפרסום הראשון על ידי התובעת כלל לא כוון כלפי הנתבע אלא נגד בירן. יתר על כן, וזה העיקר, לא היה בפרסום השני שפרסם הנתבע כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן. הנתבע לא גינה את לשון הרע מצדה של

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 18-08-2985 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

- 1 התובעת וגם לא הכחישה. הנתבע השתמש בביטויים קשים שהם בבחינת הכפשה לכל דבר.
2 ביטויים אלו חורגים מכל מידתיות, גם בהשוואה לפרסום הראשון.
3 מכאן, שגם לא עומדת לנתבע הגנה לפי סעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע.
4 הנה כי כן, לא עלה בידי הנתבע להראות כי קמה לו הגנה כלשהי, כטענתו, לפי חוק איסור
5 לשון הרע. מכאן, כי יש להטיל על הנתבע אחריות בגין פרסום לשון הרע.

פסיקת פיצויים

- 6
7 49. לפי סעיף 7א לחוק איסור לשון הרע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לפצות את הנפגע
8 בסכום שלא יעלה על 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק, וככל שהוכח כי לשון הרע פורסם בכוונה
9 לפגוע, רשאי בית המשפט לפסוק כפל קנס. הסכומים מתעדכנים לפי המדד.
10 50. עם זאת, בקביעת פיצויים, גם ללא הוכחת נזק, אין הכרח כי בית המשפט יורה על תקרת
11 הפיצויים, ועל בית המשפט לקחת בחשבון את מכלול הנסיבות, ובכלל זה: אופייה של
12 הפגיעה ונסיבותיה; חומרת הפגיעה; מעמדו של הפוגע והנפגע; תפוצת הפרסום; התנהגות
13 הפוגע והתנהגות הניזוק בקשר לפרסום ואף לאחריו; מניעי הפוגע ובכלל זה האם נהג
14 ברישול וקלות דעת או בזדון, האם האמין באמיתות דבריו, האם חזר עליהם, והאם פרסם
15 בהמשכם התנצלות; איתנותו הפיננסית של הפוגע ועומק כיסו המושפעים גם מעצם היותו
16 אדם או תאגיד. כמו כן, על בית המשפט לשקול את התכליות העומדות בבסיס הפיצוי על
17 פגיעת לשון הרע, ובהן התכלית התרופתית המבקשת להשיב המצב לקדמותו; התכלית
18 החינוכית המבקשת להעביר לציבור מסר בדבר הפסול שבדברי לשון הרע; והתכלית
19 העונשית המבקשת להטיל סנקציה על המעוול, בעיקר מקום בו פעל בכוונת זדון (רע"א
20 10520/03 בן גביר נ' דנקנר, בפסקה 32 (12.11.06); ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ ואח'
21 נ' ספירו, פ"ד מו(3) 48, 57 (1992); רע"א 3614/97 דן אבי יצחק נ' חברת החדשות
22 הישראלית בע"מ, פ"ד נג(1) 26, 72 (1998); ע"א 552/73 רוזנבלום נ' כץ, פ"ד ל(1) 589, 596
23 (1975); שנהר, לעיל, בעמ' 367 - 370)).

- 24 51. בקביעת שיעור הפיצויים לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות:
25 אופייה של הפגיעה וחומרתה - הנתבע כינה את התובעת בכינויי גנאי קשים ומבזים, ובין
26 היתר, כינה אותה "זונה, שרמוטה, תת רמה". כן קרא "לעקר" אותה ואת בן זוגה, חזן,
27 משום שהם "מביאים דור נוסף של מטומטמים, מושחתים וגנבי מוחות". עוד קרא לה
28 "לחזור לבורגס שם מקומך. בהמה". לא מדובר בכינויי גנאי ברף נמוך או אפילו נפוץ
29 במחוזותנו, גם בהתחשב, למרבה הצער, באלימות המילולית הנפוצה ברשת. יודגש, כי
30 חומרת הכינויים היא כפולה, דווקא משום השיוך בין התובעת ובן זוגה. משמע, כי אם היה
31 מי שייחס לחזן ששימש כסרסור ועבד עם זונות הרי שהכינוי "זונה" לא נותר כקללה גרידא,
32 אלא הוא נטוע בהקשרו. כך גם באשר לעיקורה של התובעת, אשר היתה בהיריון באותה
33 העת. קריאה לעיקורה, לא רק מבזה ומשפילה אותה, אלא יש בה כדי לפגוע בכבודה, בהקשר
34 המסויים בו נכתבו הדברים;

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 18-08-2985 חזן (קוטקובסקי) נ' לוינשטיין

מניעי הפוגע – ניכר מתוך הפרסום עצמו שכל כולו נועד לפגוע בתובעת ובחזן ולא עמד בבסיסו מניע לגיטימי ממשי ;

תפוצת הפרסום – הפרסום פורסם ב-NRG, שלו תפוצה בלתי מבוטלת. הפרסום גם לא הוסר ומכאן שהחשיפה עודנה נמשכת ;

מיהותם של התובעת והנתבע – התובעת והנתבע הם אנשים פרטיים. כך העידה התובעת על עצמה. הנתבע אמנם ניסה לתאר את התובעת כאשת ציבור, אולם הדבר לא עלה בידו, ולכל היותר, ניתן לומר כי היא אשתו של איש ציבור, ותו לא. גם אין בפרסום הראשון על ידי התובעת כדי להפכה לאשת ציבור ;

התנהגות הנתבע לאחר הפרסום – הנתבע לא שעה לכל הפניות להסיר את הפרסום ולהתנצל על דבריו. למעשה, הנתבע יכול היה להסיר הפרסום בקלות, אולם הוא לא עשה כן. טענותיו כי הגיש תלונה למשטרה נמצאו לא אמינות ;

התנהגות התובעת בקשר לפרסום – עם זאת, לא ניתן להתעלם, בקביעת שיעור הפיצוי, גם מחלקה של התובעת בפרשה, משמע, כי התובעת היא שפרסמה את הפרסום הראשון, וגם היא נקטה בלשון מבזה כלפי בירן וכינתה אותה "אחת מהרחוב". יתר על כן, התובעת תייגה את בירן, ומכאן שלא הותירה הפרסום בדלת אמותיו של דף הפייסבוק שלה. למעשה, ייתכן כי תיוג זה הוא שהוביל להפצת פרסומה. כך או כך, דף הפייסבוק שלה אינו סגור ;

כאן המקום לציין, כי בניגוד לטענות שהעלה הנתבע בכתב הגנתו, לפי סעיף 22 לחוק איסור לשון הרע, לא הביא כל ראיה או עד לעניין שמה של התובעת, אפיה, מעשיה או דעותיה הפגומים (פרוטוקול הדיון, בעמ' 21).

סוף דבר

53. הנה כי כן, הנתבע פרסם נגד התובעת דברי לשון הרע. לא עומדת לנתבע הגנה כלשהי. מכאן, שמוטלת על הנתבע האחריות לפרסום השני לפי חוק איסור לשון הרע.

54. לאור נסיבות הענין, חלקה של התובעת ובהתחשב ברף הפיצויים המקובל במקרים דומים, אני פוסקת כי הנתבע ישלם לתובעת סכום של 20,000 ₪, בצירוף שכר טרחה בסכום של 4,637 ₪ כולל מע"מ, ואגרת בית המשפט בסכום של 2,517 ₪. הסכומים ישולמו תוך 30 יום מהיום, ואחרת יישאו ריבית והצמדה עד למועד התשלום בפועל.

המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים.

ניתנה היום, כ"ח שבט תש"פ, 23 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.

אפרת פינק, שופטת, סגנית הנשיאה